

10. 1. 2005

ID: 30265

Náležitosti odvolání

Je-li z odvolání zřejmé, které rozhodnutí a v jakém rozsahu odvolatel napadá, nebrání neuvedení údajů o tom, v čem je spatřována nesprávnost rozhodnutí nebo postupu soudu prvního stupně a čeho se odvolatel domáhá, dalšímu pokračování odvolacího řízení. Tím je dán rovněž závěr o nedůvodnosti postupu soudu vyzvat odvolatele k odstraňování vad odvolání.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 28 Cdo 1927/2001, ze dne 21.8.2003)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobců A) PhDr. J. V., B) Ing. T. P., C) M. K., D) H. B., E) O. M. a F) K. M., proti žalovanému V. S., o vyklizení bytu, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 3 pod sp. zn. 8 C 255/97, o dovolání žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20.10.2000, č.j. 18 Co 508/2000-78, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20.10.2000, č.j. 18 Co 508/2000-78 se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 3 rozsudkem ze dne 28. 2. 2000, č.j. 8 C 255/97-66, uložil žalovanému povinnost vyklidit a vyklizený žalobcům předat byt blíže popsany ve výroku rozsudku, a to do patnácti dnů od právní moci rozsudku.

Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný prostřednictvím svého právního zástupce včas odvolání adresované Městskému soudu v Praze cestou Obvodního soudu pro Prahu 3, Jagellonská 5, 130 05 Praha. Záhloví odvolání obsahuje údaje o jménu, příjmení a bydlišti žalovaného, jakož i údaj o jeho zástupce, je označeno jako „Odvolání proti rozsudku Obv. soudu pro Prahu 3 8C 255/97“ a má toto znění: „Obdrželi jsme rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 3 8C 255/97 ze dne 28. 2. 2000 ve věci žalobců PhDr. J. V. a spol. proti žalovanému V. S. o vyklizení bytu I. kategorie 1+1 ve Š. ul. 2183/5, P. Proti tomuto rozsudku podávám v soudem určené lhůtě odvolání. Podrobné zdůvodnění našeho odvolání doručíme soudu ve 20 dnů“.

Soud prvního stupně usnesením ze dne 22. 8. 2000, č.j. 8C 255/97-73, vyzval žalovaného, aby své odvolání doručené soudu dne 12. 6. 2000 proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 č.j. 8C 255/97-66-70 doplnil o náležitosti uvedené v ustanovení § 205 o.s.ř., zejména pak aby uvedl, v jakém rozsahu toto rozhodnutí napadá, proti kterým výrokům odvolání směřuje, v čem spatřuje nesprávnost rozhodnutí či postupu soudu a čeho se odvoláním domáhá, to jest jakým způsobem má odvolací soud rozhodnout. Usnesení obsahuje poučení odvolateli o následcích případného zastavení odvolacího řízení.

Městský soud v Praze jako soud odvolací usnesením ze dne 20. 10. 2000, č.j. 18 Co 508/200078, odvolací řízení zastavil. Vyšel ze zjištění, že právnímu zástupci žalovaného bylo doručeno usnesení ze dne 22. 8. 2000, č.j. 8 C 255/97-73, z něhož vyplývalo náležité poučení o nutnosti odstranění vad odvolání. Usnesení bylo právnímu zástupci žalovaného doručeno dne 25. 8. 2000 spolu s výzvou k zaplacení soudního poplatku, na to reagoval žalovaný zaplacením soudního poplatku, avšak odvolání dosud nebylo doplněno. S odkazem na ustanovení § 43 odst. 2 o.s.ř. a absenci náležitostí uvedených v § 205 o.s.ř. dospěl odvolací soud k závěru, že neodstraněné vady odvolání brání pokračování v odvolacím řízení, které bylo proto zastaveno.

Proti uvedenému usnesení odvolacího soudu podal žalovaný zastoupen svým právním zástupcem včas dovolání. Tvrdil existenci dovolacího důvodu podle § 237 odst. 1 písm. f) o.s.ř. Podle obsahu dovolání obdržel právní zástupce žalovaného od soudu prvního stupně písemnost s datem podání 18. 7. 2000, jejímž obsahem byl však pouze formulář k úhradě soudního poplatku z odvolání ve výši 1.000 Kč. Tuto výzvu právní zástupce hodil do schránky žalovaného s pokynem, jak má soudní poplatek uhradit. Poté se snažil s klientem kontaktovat mobilním telefonem a posléze zjistil, že žalovaný je na dovolené. Proto úhradu soudního poplatku provedl sám, bez použití tiskopisu soudu. Usnesení o výzvě k odstranění vad odvolání však neobdržel. Navrhl proto zrušení usnesení odvolacího soudu.

Vzhledem k datu zahájení řízení v prvním stupni (11. 6. 1997) a datu vydání prvostupňového rozhodnutí odvolací soud správně v souladu s přechodnými ustanoveními k zákonu č. [30/2000](#) Sb., části dvanácté, hlavy I, bodu 15., podle něhož odvolání proti rozhodnutím soudu prvního stupně vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů. Stejně dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (bod 17. těchže přechodných ustanovení). Proto v tomto rozhodnutí jsou nadále uváděna ustanovení občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000.

Přípustnost dovolání v této věci tak podle uvedeného předpisu vyplývá z ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o. s. ř. Podle uvedeného ustanovení je dovolání přípustné proti rozhodnutí odvolacího soudu v případě, že účastníku byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem. Zjištění této vady tvrzené dovolatelem by mělo za následek nejen přípustnost podaného dovolání podle tohoto ustanovení, ale současně také jeho důvodnost podle § 241 odst. 3 písm. a) o. s. ř.

Odnětím možnosti jednat před soudem je přitom takový postup soudu, jímž znemožnil účastníku řízení realizaci těch procesních práv, která mu zákon přiznává. O vadu ve smyslu tohoto ustanovení jde jen tehdy, jestliže šlo o postup nesprávný (uvažováno z hlediska zachování postupu soudu určeného zákonem - nebo dalšími obecně závaznými právními předpisy) a jestliže se postup soudu projevil v průběhu řízení a nikoliv také při rozhodování (srov. též rozhodnutí Nejvyššího soudu uveřejněná pod čísly 27/1998 a 49/1998 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek).

Ustanovení § 209 o.s.ř. ukládá předsedovi senátu soudu prvního stupně dbát o odstranění vad odvolání. Nezdaří-li se mu vadu odstranit nebo má-li za to, že odvolání je podáno opožděně nebo tím, kdo k němu není oprávněn, nebo že není přípustné, předloží věc po uplynutí odvolací lhůty se zprávou o tom odvolacímu soudu.

Podle ustanovení § 43 o.s.ř. vyzve předseda senátu účastníky, aby nesprávné nebo neúplné podání bylo opraveno nebo doplněno; poučuje účastníky také, jak je třeba opravu nebo doplnění provést (odstavec 1). Není-li přes výzvu předsedy senátu podání opraveno nebo doplněno a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení zastaví; o těchto následcích musí být účastník poučen (odstavec 2).

Z obsahu spisu vyplývá, že soud prvního stupně usnesením ze dne 22.8.2000, č.j. 8 C 255/97-73, vyzval žalovaného, aby ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení usnesení zdůvodnil své odvolání doručené dne 22.8.2000 proti jeho rozsudku ze dne 28.2.2000, č.j. 8 C 255/97-66, tím, že uvede, v jakém rozsahu toto rozhodnutí napadá, proti kterým výrokům odvolání směřuje, v čem spatřuje nesprávnost rozhodnutí či postupu soudu a čeho se domáhá a z jakého důvodu, a dále v čem je spatřována nesprávnost napadeného rozhodnutí nebo postupu soudu a poučil jej, že jinak bude řízení zastaveno.

Účastník se může dát v řízení zastupovat zástupcem, jehož si zvolí (§ 24 odst.1 o.s.ř.). Oprávnění zvolit si zástupce je právem zaručeno (článek 37 odst.2 Listiny základních práv a svobod) a jeho smyslem je poskytnout procesním právům a povinnostem účastníka kvalifikovanou ochranu. Zástupce, vybavený plnou mocí pro celé řízení, je oprávněn ke všem úkonům, které může v řízení učinit účastník (§ 28 odst.2 o.s.ř.), ať je jím advokát (§ 25 o.s.ř.) nebo tzv. obecný zmocněnec (§ 27 o.s.ř.). Zástupci doručuje soud vždy písemnosti; účastníku jen tehdy, má-li v řízení něco osobně vykonat (§ 49 odst.1 o.s.ř.), a zástupce je proto také vždy nutné předvolat k jednání (§ 115 o.s.ř.). Je-li účastník zastoupen, vykonává svá procesní práva a povinnosti prostřednictvím zástupce. O odnětí možnosti jednat před soudem jde v případě zastoupeného účastníka tehdy, jestliže účastník v důsledku postupu soudu nemůže realizovat svá procesní práva prostřednictvím zástupce.

Z obsahu spisu se podává, že žalovaný byl v odvolacím řízení zastoupen JUDr. V. K., jakožto advokátem podle § 25 o.s.ř. Zástupci žalovaného bylo dne 26.7.2000 doručeno usnesení (č.l. 83c), kterým soud prvního stupně vyzval k zaplacení soudního poplatku z odvolání ve výši 1000,- Kč. Z obsahu spisu nevyplývá, že by došlo k doplnění odvolání žalovaného, jak k tomu měl být vyzván výše uvedeným usnesením vyzván, když ve spise je pouze založen opis výzvy ze dne 3. července 2000 na č.l.84, zatímco doklad o doručení výzvy k odstranění vad odvolání se ve spise nenachází.

Obsahově tak došlo ke zkrácení práva účastníka (žalovaného), což zakládá přípustnost dovolání v této věci z hlediska ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o.s.ř. a současně existenci dovolacího důvodu podle § 241 odst. 3 písm. a) o.s.ř. Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací po zjištění přípustnosti dovolání přezkoumal proto usnesení odvolacího soudu v rozsahu vyplývajícím z ustanovení § 242 odst. 1, odst. 3 o.s.ř. a dospěl k závěru, že dovolání nelze upřít opodstatnění rovněž z důvodů nesprávného právního posouzení ve smyslu § 241 odst. 3 písm. d) o.s.ř.

Nesprávné právní posouzení věci ve smyslu uvedeného ustanovení občanského soudního řádu ve znění již uvedeném, může spočívat buď v tom, že soud posoudí projednávanou věc podle nesprávného právního předpisu nebo si použitý právní předpis nesprávně vyloží (viz k tomu z rozhodnutí uveřejněného pod č. 3/1998 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, text na str. 13/45).

V posuzované věci odvolací soud vyšel správně z ustanovení § 43 odst. 1 o.s.ř. za použití § 211 o.s.ř., tedy aplikoval v úvahu přicházející předpis. Zbývá posoudit, zda tato ustanovení příslušným způsobem vyložil.

Výzva k odstranění vad podání musí obsahovat údaje o tom, v čem je podání nesprávné nebo neúplné, poučení, jak je třeba opravu nebo doplnění provést, a poučení o tom, že řízení bude zastaveno, jestliže podání nebude včas opraveno nebo doplněno; výzvu činí soud formou usnesení.

Výzva soudu k odstranění vad podání musí obsahovat i určení přiměřené lhůty, ve které má účastník nesprávné nebo neúplné podání opravit nebo doplnit. Postrádá-li výzva k odstranění vad podání tuto lhůtu, nemůže soud řízení zastavit podle ustanovení § 43 odst. 2, věty první, o.s.ř.

Je-li však z odvolání zřejmé, které rozhodnutí a v jakém rozsahu odvolatel napadá, nebrání neuvedení údajů o tom, v čem je spatřována nesprávnost rozhodnutí nebo postupu soudu prvního stupně a čeho se odvolatel domáhá, dalšímu pokračování odvolacího řízení. Tím je dán rovněž závěr o nedůvodnosti postupu soudu vyzvat odvolatele k odstraňování vad odvolání ve smyslu shora uvedených ustanovení.

Dovolateli lze přisvědčit, že uvedené závěry vyplývají z rozhodnutí zveřejněného pod č. 36/99 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, od něhož dovolací soud nemá důvod se odchyliť. Stejně tak lze připustit, že neuvedení údajů o tom, v čem je spatřována nesprávnost rozhodnutí a čeho se odvolatel domáhá, nebrání pokračování odvolacího řízení.

Aplikováno na projednávanou věc, nutno vyjít z obsahu odvolání žalovaného, z něhož vyplývá, že toto směřovalo proti rozsudku soudu prvního stupně, jímž byla žaloba podaná žalobkyní zcela zamítnuta. Odvolání je adresováno věcně a místně příslušnému odvolacímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně, který ve věci rozhodoval, obsahuje údaje identifikující napadené rozhodnutí údajem o číslu jednacím, datu vydání, okruhu účastníků i předmětu sporu. Rovněž je z něj patrné, že odvolání směřuje proti meritornímu zamítavému výroku i akcesornímu výroku o nákladech řízení.

Dovolací soud nemohl proto dospět jednoznačně k závěru, že je usnesení odvolacího soudu správné, jak to má na zřeteli ustanovení § 243b odst. 1 o.s.ř. Přikročil ke zrušení usnesení odvolacího soudu v plném rozsahu podle ustanovení § 243b odst. 1 a 5 o.s.ř.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nezbytná cesta](#)
- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)